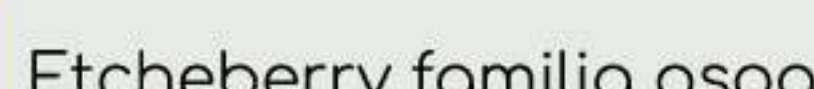

Ezpeletan iragan duen haurtzaroko liburuxkak 1930-1946

1946an, ehunka neska gazte euskaldunek bezala, bere sortherria utzi behar du Britainiako familia burgesa baten zerbitzura sartzeko. Nostalgiaekin, baserriko haurtzaroko orroitzapen bizia gordetzen du liburuxketan, sasoineri eta ohidureri lotua den baserritar mundu baten eguneroko bizitza bortitza eta kartxua, bere amaren ezagutzen transmizioaren orroitzapen zehatza zehazten dituztenak.

Autosufizientzia ahalbidetzen duten trebetasunak: landareen ezagutza, hazkuntza, pentzetako bizitza,

Huna hemen Agnaren oroimenean grabatuak eta bere liburuxketan idatziak diren memento batzuk :

8. *Wolfe*

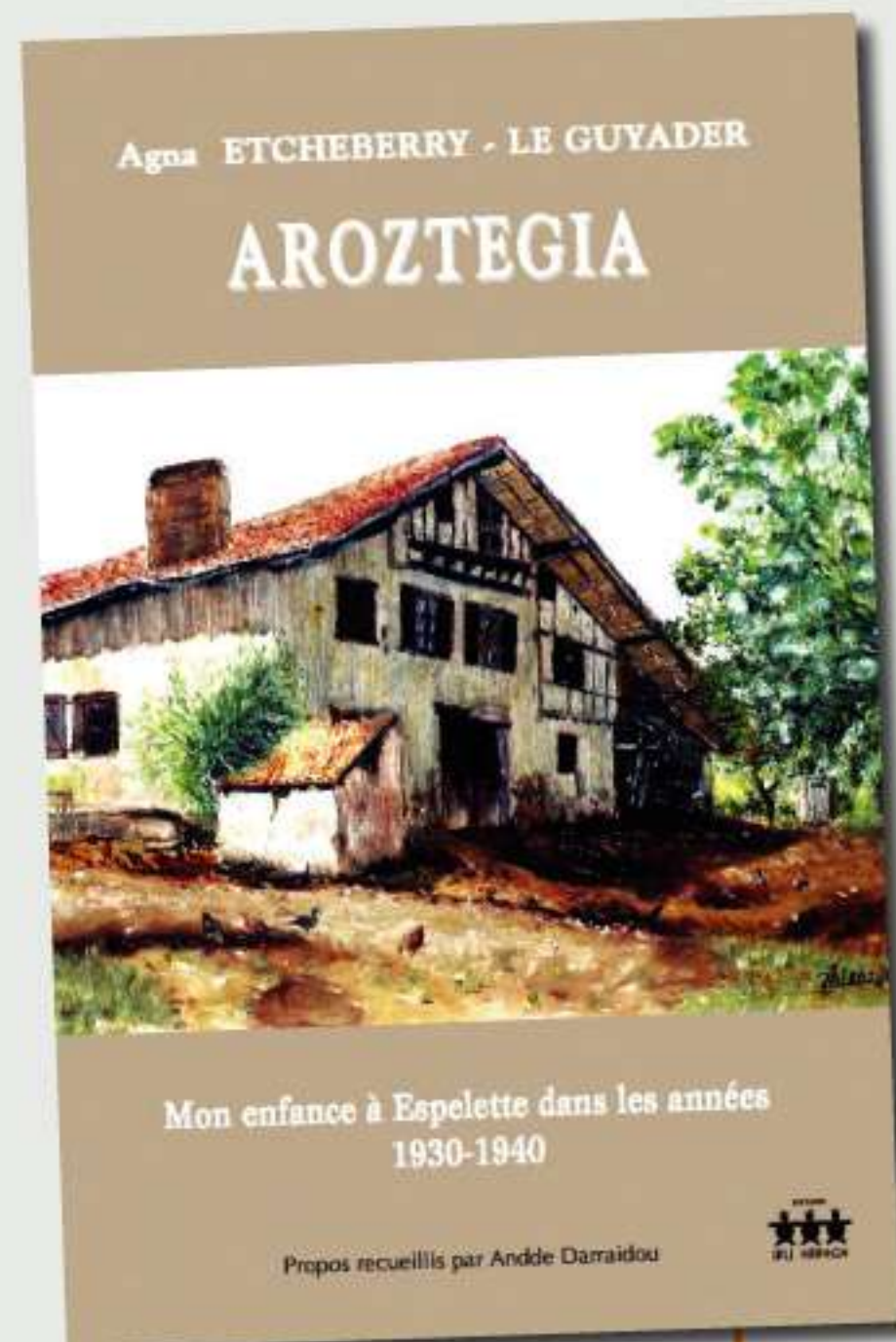
C'est à l'histoire de deux Américains
qui se trouvent en amitié. L'un
est le fils d'un riche homme d'affaires
et l'autre d'un pauvre. Ils se rencontrent
dans une école de la ville. Ils se lient
d'amitié et se retrouvent souvent.
Un jour, le riche homme d'affaires
meurt et son fils se retrouve seul.
Il est triste et se sent seul. Il se
retrouve dans une école de la ville.
Il se lie d'amitié avec un autre
Américain. Ils se retrouvent souvent.
Un jour, le riche homme d'affaires
meurt et son fils se retrouve seul.
Il est triste et se sent seul. Il se
retrouve dans une école de la ville.
Il se lie d'amitié avec un autre
Américain. Ils se retrouvent souvent.
Un jour, le riche homme d'affaires
meurt et son fils se retrouve seul.
Il est triste et se sent seul. Il se
retrouve dans une école de la ville.
Il se lie d'amitié avec un autre
Américain. Ils se retrouvent souvent.

Voici le dessin d'un des fragments du Vase à l'Anémone. Les deux figures sont assises sur des chaises, et se regardent. L'homme est vêtu d'une tunique et d'un manteau, et la femme d'une robe. Ils sont entourés d'anémones.

L'autre jour j'ai reçu un coup de fil
 de Théodore me parlant de l'émigration juive
 et de la persécution des Juifs en Suisse. Je lui
 ai dit que je n'avais rien de spécial à lui
 proposer. Il m'a dit que les Juifs en Suisse
 étaient persécutés et qu'il avait des amis
 qui étaient Juifs et qui étaient persécutés.

Jurei Aguar Efpelitta
 Efpelitta ini henei fultia
 Ene nasei deti fongata
 Ene baitan da ene Karika
 Edeia da ene fista plaza
 Hantzi Gabi Jurei Edeia
 Bai eta ene Haneiko Edeia
 Ama fangata ene Efpelitta
 Wacan da fista edeia
 Buntie ezei Hasei ini ne laka
 Edeia andi baitan soteia
 Hendeini Ezei han da Ahoraja
 Hendeini aguentei Edeia Andia
 Hameleini andi baitan Edeia
 aitea da amae alchekia
 Bathota ini aitea fashetia
 Chachekia ini ama chachekia
 Hantzi deti Hantzi mukimendua
 Bai orotogaketa ini baitan diti
 Bai Hedeia bai Karikan
 Loguen ditat diti ini baitan
 Gocheki fantei diti Efpelitta
 Henei aguar bai Hane arteian
 Agua Etcheberri
 Pour tous les Efpelittas Le Jurei

Kaligrafiako hamarnaka orrialde
André Darraidouren « Aroztegia »
liburuon transkribatuak izanen direnak

« espélletars » -eri
eskainitako Aangren bertsua

« Aroztegia 1946 arte bititu naizen tokia. Goizeko lambro ketxua oraindik ikusten dut, egunsenti ederra eta ilunabarra, mendiak, mendixkak artaldeekin, haien artzainak, haien zakurra. Arratsetan bata besteari elgarri erantzuten duten turuten soinua. Etxea inguratzen zuen errekaen arrabotsa. Auzoen bititza, xorien kantuak, Itxasuko tunelatik ateratzen ari zen treinaren soinua. Nere elizako ezkilak. Aroztegia, haur guzi horiek etxe handi hortan: haien nigarrak, alaitasunezko oihuak, kantuak, burasoen zentzaldiak, debozioak familian. Gomaz ezabatzen ezin den bititza. Urte ainitz pasatu dira eta orroitzapen horiek nere baitan egoiten dira. »

« Aita pentzean »

« Sasoin bakotxak bere lana izaiten zuen. Belharrak ekainean hasten ziren. [...] Egun handiaren bezperan, Aita lana prestatzera joaiten zen pentzeen bazter guziak segarekin moztuz, mekanika ez baitzen handik pasatuko. Goizean goiz, bere sega, buneta buruan, eta lan gogorra hastean kenduko zuen paltoarekin joaiten zen. Batzutan, bere segaren laman, bere zorroztarri ukaldi ttipi batzuk emaiten zituen; jestu goxoa eta pereka bat bezain luzea. Ez zuen ordularirik behar. Eguzkiari begira ordua bazekien.»

« Nere anaiak belharraz arduratzen ari...»

EZPELETAKO BESTAK

« Udaberrian, ardi mozteak, diru sartzetiki bat ekartzen zuen etxeari. Berreskuratua zen artile gehiena Sarako irundegiari saldua zen. Amak parte ttiki bat atxikitzen zuen gure matalazak berriz egiteko. Artilea ur hotza barrika batean trenpan egoiten zen egun batez. Gero, errekeragarbitzera joan behar ginuen. Ez zen errex ardi gorotzez betea zen artile horren garbitzea.»

« Egunero, pilota partida pilota plazan.
Ah, pilotari apain eta bizkorrak ! Jokoa
atsegina zen, pundu kantariarekin eta
txistu edo esku soinu artekako jostaldiekin.
Partida bukaeran, herriko dantzariak besta
animatzen zuten : xuriz beztituak, xilintxeekin
galtzetan. Ihauteriko dantzak dantzatzen
zituzten : kaskarrot martxa eta beste.
Neska eta mutiko zapi gorri eta berde
jantziak genituen.Soka bat berehala egin
zen, pilota plazako bestara denak gomitatuz.»

Ang

Iturriak
 > « Aroztegia, mon enfance à Espelette dans les années 1930-1940 »
 d'Agna Etcheberry - Le Guyader
 > Darraidou familiaren artxiboak

Aroztegia sortetxea bere ingurumenean.